

цю функцію в налаштуваннях, код змінюватиметься щогодини, роблячи код на фізичній картці тимчасово недійсним. Змінний код можна переглянути, лише відкривши мобільний додаток із зображенням картки на екрані смартфона, що забезпечує додатковий рівень безпеки.

Висновки. Підсумовуючи, можна сказати, що посилення процесів цифровізації розширює перед банками спектр можливостей. Сучасні цифрові технології, як-от мобільний та інтернет-банкінг, штучний інтелект, хмарні сервіси, відкривають перед фінансовими установами значні можливості для оптимізації операційних процесів, зниження витрат, підвищення якості обслуговування клієнтів тощо.

Але водночас цифровізація несе з собою низку ризиків. Банки змушені здійснювати значні вкладення у новітні технології та кібербезпеку, постійно адаптовуватись до мінливого законодавства, а також готувати фахівців, здатних ефективно використовувати цифрові інструменти.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Ключка О., Богріновцева Л., Козій Н. Оцінка ефективності впровадження інноваційних технологій в діяльність вітчизняних банків під впливом цифрової трансформації фінансового ринку. *Економіка та суспільство*. 2024. Вип. 62. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/3908>
2. Ключка О. В., Глінський Д. Г. Вплив цифровізації на ефективність банківської діяльності. *Актуальні проблеми економіки*. 2024. Вип. 3. С. 128–134. URL: https://eco-science.net/wp-content/uploads/2024/03/3.24._topic-_Olga-V.-Kliuchka-Dmytro-G.-Glinskyi-128-134.pdf
3. Монобанк: офіційний вебсайт. URL: <https://monobank.ua/about>
4. Застосунок «Приват24». URL: <https://privatbank.ua/apps/privat-24>
5. Шафорост В. В., Корнієнко К. К., Поліщук Н. В. Розвиток фінансового ринку в умовах цифровізації економіки. *Актуальні проблеми розвитку фінансів в умовах цифровізації економіки України*. 2023. С. 137–139.

Поліщук Н. В.

д-р екон. наук, професор

Донецького національного університету імені Василя Стуса

Ніколаєва А. П.

здобувач вищої освіти ОС «Бакалавр»

ОП «Фінанси, банківська справа та страхування»

Донецького національного університету імені Василя Стуса

ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ ІНОЗЕМНОГО ІНВЕСТИВАННЯ В ЕКОНОМІКУ УКРАЇНИ

Вступ. У сучасних умовах економічної глобалізації та інтеграції різних країн прямі іноземні інвестиції (ПІІ) є одним із найважливіших факторів економічного зростання та розвитку. Для України, яка переживає складний період збройної

агресії та перехідний період внутрішніх реформ, залучення іноземних інвестицій є не лише бажаним, але й стратегічною необхідністю. Іноземні інвестиції забезпечують модернізацію виробництва, впровадження інновацій, створення нових робочих місць і збільшення експортного потенціалу країни.

Але, незважаючи на потенціал України, рівень іноземних інвестицій залишається низьким порівняно з іншими країнами Східної Європи. Це свідчить про наявність системних бар'єрів для притоку іноземного капіталу. Серед них політична нестабільність, корупція, нереформована судова система, часті зміни в законодавстві, погана інфраструктура та відсутність прозорості у взаємодії бізнесу та держави. Ці проблеми створюють несприятливий інвестиційний клімат, відлякують потенційних інвесторів та обмежують можливості для економічного розвитку.

Мета дослідження – виявити основні проблеми, які стримують іноземне інвестування в економіку України, та визначити шляхи їх подолання для покращення інвестиційного клімату.

Основна частина. Іноземні інвестиції залишаються одним із ключових джерел капіталу, необхідного для модернізації виробництва, розвитку інфраструктури та впровадження інновацій в Україні. Проте іноземні інвестори не поспішають активно вкладати кошти в українську економіку. Це відчувається через низку системних проблем, що формують несприятливе інвестиційне середовище [1]. Прямі іноземні інвестиції є важливим складником розвитку національної економіки, особливо для країн із перехідною економікою. Вони не лише забезпечують приток капіталу, а і сприяють впровадженню нових технологій, створенню робочих місць і підвищенню конкурентоспроможності держави. Однак за останні десять років динаміка іноземного інвестування в Україну зазнавала суттєвих коливань, зумовлених як внутрішніми, так і зовнішніми факторами, воєнними діями, політичною нестабільністю, пандемією та глобальними економічними кризами (рис. 1).

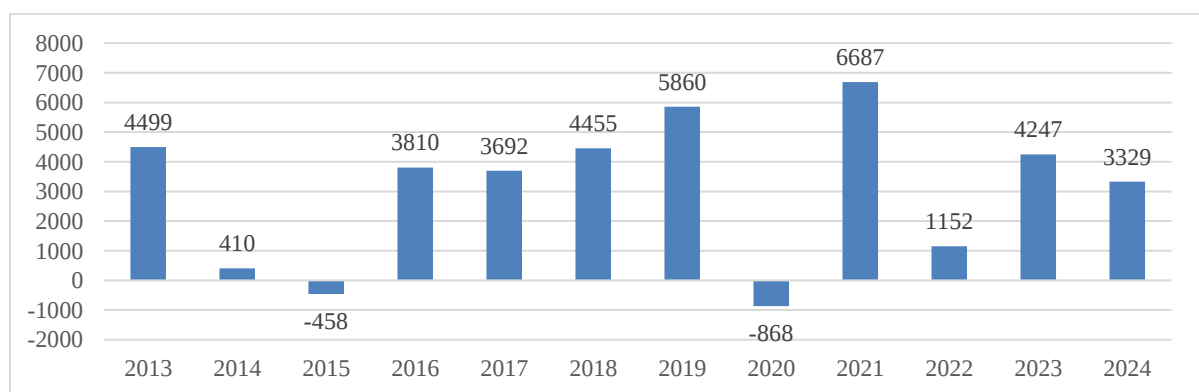

Рисунок 1 – Прямі іноземні інвестиції, млн дол. США [2]

На рис. 1 чітко простежується нестабільна динаміка залучення прямих іноземних інвестицій в економіку України упродовж 2013–2024 рр. Найбільший відтік інвестицій зафіксовано у 2013 р., що збігся з початком політичної кризи, Євромайданом та анексією Криму. У 2014–2015 рр. ситуація залишалася нестабільною, що призвело до коливань у потоках іноземного капіталу. Із 2016 до

2019 р. спостерігалось поступове відновлення довіри інвесторів і зростання інвестицій завдяки частковій стабілізації політичної ситуації та проведенню економічних реформ. Проте у 2020 р. інвестиції знову зменшилися (–868 млн) через глобальну пандемію COVID-19, що призвела до невизначеності на світових ринках. У 2021 р. був зафіксований найвищий за десятиліття обсяг прямих іноземних інвестицій (6 687 млн), однак уже наступного 2022 р. інвестиції скоротилися до 1 152 млн. Незважаючи на воєнні дії, у 2023–2024 рр. простежується тенденція до часткового відновлення інвесторського інтересу, що може бути зумовлено підтримкою міжнародних партнерів, адаптацією бізнесу до нових умов та очікуванням післявоєнного відновлення країни.

Наведемо індекс інвестиційної привабливості (рис. 2), що є індикатором, який формується на основі оцінок бізнес-клімату країни та рівня довіри іноземних інвесторів до її економіки.

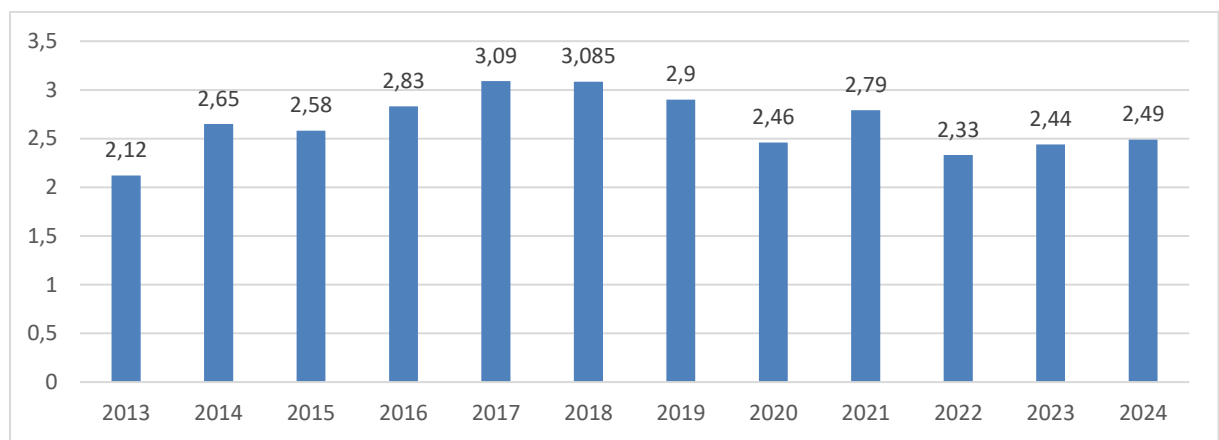

Рисунок 2 – Індекс інвестиційної привабливості України протягом 2013–2024 рр. [3]

Упродовж 2013–2024 рр. динаміка індексу інвестиційної привабливості має мінливий характер. Після початку збройного конфлікту у 2014 р. та внаслідок подальшої політичної нестабільності індекс частково зменшився у 2015 р., а стабілізувався завдяки підтримці міжнародних партнерів, проведенню реформ і структурної перебудови економіки. Проте після повномасштабного вторгнення на територію України у 2022 р. знову спостерігається зниження індексу інвестиційної привабливості. Попри це, у 2023 р. індекс показав певне покращення, що може свідчити про перспективи оптимізму інвесторів щодо післявоєнного відновлення України, активізації проєктів з міжнародною підтримкою та посилення реформаторських ініціатив.

Більше зростання інвестиційної привабливості залежить від завершення воєнних дій, забезпечення макроекономічної стабільності, удосконалення інституційного середовища та забезпечення захисту прав інвесторів.

Висновки. Іноземні інвестиції є ключовим фактором для економічного зростання України, сприяючи модернізації та інноваціям. Україна має значний потенціал завдяки своєму ринку, ресурсам, науковому та аграрному секторам, а також кваліфікованій робочій силі та законодавчій базі. Однак нестабільна економічна та політична ситуація, воєнна агресія та високий рівень корупції стримують інвесторів.

Для залучення інвестицій необхідні системні реформи, включно з боротьбою з корупцією, розвитком інфраструктури, стабільною податковою політикою та євроінтеграцією. Усунення перешкод і створення сприятливих умов дасть змогу Україні реалізувати свій інвестиційний потенціал та забезпечити економічне зростання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Ризики і перспективи активізації інвестиційної діяльності в Україні. *Національний інститут стратегічних досліджень*. 2014. URL: <https://surl.li/logwur> (дата звернення: 12.04.2025).
2. Прямі іноземні інвестиції в Україну. *Мінфін*. 2025. URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/economy/fdi/> (дата звернення: 12.04.2025).
3. ЕВА: Індекс інвестиційної привабливості України: Зміни та очікування. *Журнал «Судноплавство»*. 2023. URL: <https://surl.li/ffvuhz> (дата звернення: 12.04.2025).
4. Поліщук Н. В., Попадюк Я. А. Теоретико-методичні аспекти інвестиційного механізму підприємства. *Бізнес Інформ*. 2023. № 11. С. 161–167. URL: <http://jnas.nbu.gov.ua/article/UJRN0001458825> (дата звернення: 10.04.2025).
5. Поліщук Н. В., Попадюк Я. А. Сучасний стан розвитку та інвестування сільськогосподарських підприємств. *Економіка та суспільство*. 2024. № 68. URL: <https://surl.li/tzftnm> (дата звернення: 10.04.2025).

Глушко А. Д.

канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри
фінансів, банківського бізнесу та оподаткування
Національного університету «Полтавська політехніка
імені Юрія Кондратюка»

Шмалько А. В., Раєвська М. О.

здобувачі вищої освіти ОП «ІТ-фінанси»
Національного університету «Полтавська політехніка
імені Юрія Кондратюка»

МІСЦЕ КРИПТОВАЛЮТ У ПАРАДИГМІ ЦИФРОВОЇ ЕВОЛЮЦІЇ ФІНАНСОВИХ СИСТЕМ

Вступ. У ХХІ ст. цифрові технології набули визначального значення як фундаментальна рушійна сила суспільних трансформацій, зокрема у фінансовому секторі. Цифрова трансформація зумовлює появу новітніх фінансових інструментів, серед яких особливу увагу привертають криптовалюти. У контексті цифрової еволюції фінансових систем визначення місця криптовалют набуває особливої актуальності. Їх вплив на сучасну фінансову парадигму виявляється не лише у функціонуванні як альтернативного платіжного засобу, але й у створенні нових можливостей для споживачів та суб'єктів господарювання.